Raadsvoorstel Besluitvormend

(T) Zienswijze Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-24-353320
Datum collegevergadering:	6 februari 2024
datum raadsvergadering:	14 maart 2024
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. M. Volten
behandelend ambtenaar:	Jos Augustinus
emailadres:	
telefoon:	14 0252

Wij stellen voor:

Een zienswijze af te geven aan het bestuur van Holland Rijnland over de Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland.

Inleiding
Het afgelopen jaar is door het regionaal samenwerkingsorgaan Holland Rijnland samen met de gemeenten hard gewerkt aan de totstandkoming van de Regionale investeringsagenda Holland Rijnland. Na vaststelling van regionale ambities in de Regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit, de Regionale Energiestrategie en het werkprogramma Holland Rijnland is nu een investeringsagenda opgesteld.

Door vaststelling door de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland zijn het kaderstellende documenten geworden.

Doel is een stap dichterbij te geraken bij het bieden van oplossingen voor opgaven die op onze gemeenten en inwoners afkomen. De samenwerkende Duin- en Bollenstreek gemeenten zijn erin geslaagd ook de projecten uit de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek een plek te laten vinden in de RIA.

Dit was ook een opdracht van de gemeenteraad Teylingen bij de uitgebrachte zienswijze op het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 in november 2022 (zie bijlage 6). Dit laatste is vooral van belang en vergroot onze kansen om extra financiële middelen van derden (provincie, rijk, Europa) aan te trekken voor de uitvoering van projecten, eveneens een uitdrukkelijke wens van de Teylingse gemeenteraad. Er ligt nu een solide basis.
Het Dagelijks Bestuur (DB) van Holland Rijnland nodigt in haar brief van 1 februari 2024 (bijlage 1) de gemeenteraad uit zijn zienswijze te geven over de definitieve RIA (bijlage 2).

In de collegevergadering van 10 januari 2024 heeft het college gebruik gemaakt van de geboden mogelijkheid een reactie te geven aan het DB op de conceptversie van de RIA.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de bijlage 3 (collegebesluit 10 januari 2024, bijlage 4 (brief 10 januari 2024 en bijlage 5 (memo behorende bij de brief van 10 januari 2024). Dit besluit is op 11 januari 2024 ter kennisname naar de griffie gezonden.

Holland Rijnland heeft de reacties/vragen door de colleges inmiddels beantwoord. Verwezen wordt naar de bijgevoegde brief van 16 januari 2024 (bijlage 7) en de reactietabel/nota van antwoord (bijlage 8). Tevens is een "was/wordt tabel" opgesteld met daarin de aanpassingen in de RIA (bijlage 10).
Voor de beantwoording van onze vraag over de besteding van de oude RIF-gelden is een aparte memo met toelichting opgesteld (zie bijlage 9). De beantwoording geeft geen aanleiding tot aanvullende vragen of opmerkingen.

Het voorstel aan de gemeenteraad is een zienswijze af te geven aan het bestuur van Holland Rijnland over de Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland.

Daarna besluit uiteindelijk het Algemeen Bestuur (AB) van Holland Rijnland over de Regionale Investeringsagenda, waarbij het AB de door de gemeenteraden van de 13 gemeenten uitgebrachte zienswijzen weegt en beoordeelt.

In de vergadering van het AB van 31 januari 2024 waar besloten werd tot vrijgave van RIA voor de zienswijzeprocedure werd nog een presentatie gegeven over de volgende punten:
- Waarom een Regionale Investeringsagenda?
- Welk proces hebben we samen doorlopen?
- Wat staat er in de agenda?
- Hoe gaan we verder?

Kortheidshalve wordt verwezen naar bijlage 12.

Bij de stukken is naast een overzicht van de meest gestelde vragen (bijlage 13) ook een reactie van VNO-NCW op de RIA ter inzage gelegd (bijlage 14).

Bestaand kader en context
De grondslag hiervoor is de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. De afgelopen periode zijn diverse kaderstellende documenten vastgesteld door de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland:
- Regionale Omgevingsagenda
- Regionale Strategie Mobiliteit
- Regionale Energiestrategie
- werkprogramma Holland Rijnland.

Beoogd effect
Een toekomstbestendige regio door onze krachten te bundelen samen met onze partner Holland Rijnland op projecten die bijdragen aan de vastgestelde ambities in de regionale Omgevingsagenda, Regionale Strategie Mobiliteit en de Regionale Energiestrategie. Daarbij geldt voor ons als samenwerkende Duin- en Bollenstreekgemeenten ook dat de door de gemeenteraden vastgestelde uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek zoveel mogelijk onderdeel van uitmaakt van de RIA. Daarbij is ook de verwachting dat de RIA prima kansen biedt om extra gelden van derden (provincie, rijk, Europa) te ontvangen zodat een multipliereffect tot stand komt voor projecten in onze regio.

Argumenten
1.1 Holland Rijnland biedt de gemeenteraad de mogelijkheid een zienswijze kenbaar te maken over de RIA.

De grondslag hiervoor is de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Deze mogelijkheid moet vanzelfsprekend benut worden.

1.2 *De gemeenteraad heeft diverse kaderstellende documenten waaronder de RES, ROA, RSM en strategische agenda Duin- en Bollenstreek vastgesteld*.

In de RIA vindt de gedeeltelijke financiële vertaling plaats in diverse projecten en fondsen en is een logische vervolgstap op de hiervoor genoemde documenten.

1.3 Juist regionale samenwerking is noodzakelijk om een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken en de rol en positie van Teylingen te versterken (zie raadsprogramma "Samen maken we Teylingen").

De RIA maakt daar een onderdeel vanuit.

1.4 De RIA maakt duidelijk en inzichtelijk:

- *waarop gemeenten en Holland Rijnland in de komende jaren inzet zal plegen voor de regio als geheel en voor de gemeenten en onze inwoners;*
- *waar uiteindelijk de prioriteiten komen te liggen;*
- *dat door een projectmatige aanpak investeringsprojecten in beeld worden gebracht en (gefaseerd) tot realisatie leiden;*
- *dat een gebiedsgerichte aanpak via wisselende coalities verder vorm en inhoud krijgt*

Door als gemeenten de handen ineen te slaan nemen we de regie, werken we sneller, profiteren we van efficiëntie en schaalvoordeel.

1.5 De RIA biedt mogelijkheden om een multipliereffect te behalen bij projecten.

Holland Rijnland streeft naar cofinanciering door extra financiële steun van provincie, Rijk en EU aan te trekken. Elke euro regionale investering levert vervolgens een veelvoud aan investering op in grote (en kleine) projecten die anders wellicht niet zouden worden uitgevoerd of met minder maatschappelijke impact. Zie het succes van het huidige Regionaal Investeringsfonds en het cofinancieringsfonds. Het voortdurend alert blijven op subsidiemogelijkheden van derden is ook een wens van de Teylingse gemeenteraad, kenbaar gemaakt bij de zienswijze op het werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026 (zie bijlage 6). Het vinden van nieuwe financieringsvormen is van groot belang met het oog op de gemeentefinanciën.

1.6. De investeringsagenda is een adaptief dynamisch proces.

De nieuwe investeringsagenda is geen statische agenda en tussentijdse aanpassingen zijn mogelijk. De RIA zal dus nooit 'af' zijn. Het is immers een agenda en geen vaststaand programma.

1.7. Er wordt nog een (beheers)verordening/overeenkomst opgesteld.
In deze verordening/overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
- De werkwijze van het opstellen van een projectenportefeuille;
- De wijze van prioritering van projecten;
- Een nadere uitwerking van "hoe we samenwerken" in de uitvoering van projecten;
- Wanneer en hoe de RIA-middelen worden aangewend;
- Welke (deel)fondsen worden ingesteld en welke programma's daarvoor nodig zijn;
- Wat de voorwaarden en criteria zijn waaronder een bijdrage uit het fonds kan worden verkregen.

De verordening/overeenkomst, die randvoorwaardelijk voor Teylingen, is om verder te gaan met de RIA, wordt in december 2024 ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Kanttekeningen
1.2 *Niet alles kan tegelijk gerealiseerd worden, niet uit financieel oogpunt maar ook niet voor wat de inzet van ambtelijk capaciteit betreft. Dat vergt naast aandacht voor verwachtingsmanagement ook een prioriteitenstelling.*

1.2 Algemene opmerking
We hebben ervaren dat dit proces de nodige tijdsdruk heeft gehad en lastig in te passen was in het gemeentelijke besluitvormingstraject.
Daarom verdient het aanbeveling Holland Rijnland te verzoeken in de toekomst meer tijd in te plannen voor dergelijke processen. Tegen deze achtergrond verdient het aanbeveling te overwegen de zienswijze termijn van 8 weken op te trekken naar 12 weken. Dit zal ambtelijk zal worden meegenomen bij de voorbereiding van de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling.

1.3 Uitwerken verordening/overeenkomst RIA
In aansluiting op het bovenstaande is het van belang nadrukkelijk aandacht te vragen voor het zorgvuldig uitwerken van een verordening/overeenkomst RIA en de thematische programma's voor het regionale fonds in samenwerking met de gemeenten. Daarvoor is een planning noodzakelijk.

Financiële consequenties
Gemeenten worden gevraagd om bij de behandeling van hun kadernota 2025 rekening te houden met de financiering van de RIA. Het voorstel is om de bijdrage tussen de dertien gemeenten te verdelen op basis van inwonersaantal met peildatum 1 januari 2024 (bijlage 11 financiële paragraaf RIA).

Gemeente	Voorlopige verdeelsleutel: Inwoners-aantallen op 1 januari 2023	€ 4 miljoen voor P2 en P3 projecten	€ 3 miljoen voor regionaal fonds	Totale bijdrage gemeente voor de jaren 2025 tot en met 2027
Alphen ad Rijn	114.182	€ 782.126	€ 586.595	€ 1.368.721
Hillegom	22.453	€ 153.799	€ 115.349	€ 269.148
Kaag & Braassem	28.573	€ 195.720	€ 146.790	€ 342.510
Katwijk	66.607	€ 456.246	€ 342.184	€ 798.430
Leiden	127.089	€ 870.537	€ 652.903	€ 1.523.439
Leiderdorp	27.657	€ 189.445	€ 142.084	€ 331.530
Lisse	23.390	€ 160.217	€ 120.163	€ 280.380
Nieuwkoop	29.463	€ 201.816	€ 151.362	€ 353.178
Noordwijk	45.179	€ 309.468	€ 232.101	€ 541.569
Oegstgeest	25.746	€ 176.355	€ 132.267	€ 308.622
Teylingen	38.510	€ 263.787	€ 197.840	€ 461.626
Voorschoten	25.665	€ 175.801	€ 131.850	€ 307.651
Zoeterwoude	9.443	€ 64.683	€ 48.512	€ 113.195
Totaal	**583.957**	**€ 4.000.000**	**€ 3.000.000**	**€ 7.000.000**

Holland Rijnland geeft terecht aan zich terdege bewust te zijn van de financiële positie van gemeenten, in het bijzonder met het oog op het aankomende ravijnjaar 2026. Zoals bekend is het rijk voornemens structureel een korting van 3 miljard euro vanaf 2026 aan de gemeenten op te leggen. Dat zou een ingrijpende en zichtbare bezuinigingsoperatie betekenen bij gemeenten.

Dit zal ook substantiële gevolgen hebben voor de aanpak van allerlei grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, klimaat, energietransitie, criminaliteit en (jeugd)zorg.

De VNG lobbyt om deze korting van tafel te krijgen (resolutie najaarsvergadering VNG 1 december 2023). Het bovenstaande brengt de gemeenten in lastige afwegingen. Daarbij moeten lokale uitgaven versus regionale uitgaven worden gewogen. Ten aanzien van de gevraagde financiën (voor Teylingen dus eenmalig 462.000,00 t/m 2027) zal dit aan de

raad worden voorgelegd in de kadernota 2025. Dit laatste wordt vermeld in de uitgaande brief.

Aanpak, uitvoering en participatie
Bij het besluit van het AB om de RIA vast te stellen verzorgt Holland Rijnland een conceptnieuwsbericht. Het concept wordt aan ons toegestuurd. Zo kunnen gemeenten, indien gewenst, met dezelfde tekst communiceren over de RIA. Na besluitvorming over dit voorstel in de raad wordt het raadsbesluit toegezonden aan Holland Rijnland.

Duurzaamheid
Dit onderwerp komt op verschillende plaatsen in de RIA aan de orde. Kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Iedere gemeenteraad krijgt de gelegenheid zienswijzen in te dienen over de RIA. Aan de gemeenteraden van Hillegom, Lisse en Teylingen wordt een nagenoeg gelijkluidend voorstel voorgelegd.

Urgentie
De zienswijze kan worden ingediend tot uiterlijk 27 maart 2024. De mondelinge inbreng loopt via onze Teylingse AB-vertegenwoordigers tijdens de AB vergadering van 4 april 2024.

Evaluatie
De investeringsagenda is een adaptief proces. In het tweede jaar van elke bestuursperiode maken we een selectie van projecten. We voegen nieuwe projecten aan de Regionale Investeringsagenda toe, evalueren lopende projecten, zetten projecten (eventueel in gewijzigde vorm) uit de vorige bestuursperiode door of we besluiten projecten te stoppen en van de agenda te halen. Zo stellen we elke vier jaar een actuele projectenportefeuille samen.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Bijlage 1: Brief 1 februari 2024, Dagelijks Bestuur Holland Rijnland zienswijze procedure Regionale investeringsagenda
Bijlage 2: Regionale investeringsagenda
Bijlage 3: Collegebesluit Teylingen 9 januari 2024 concept Regionale investeringsagenda Holland Rijnland
Bijlage 4: Brief 10 januari 2024 concept Regionale investeringsagenda Holland Rijnland
Bijlage 5: Memo behorende bij brief 9 januari 2024 concept Regionale investeringsagenda Holland Rijnland
Bijlage 6: Zienswijze Teylingen werkprogramma 2022-2026 brief 8 november 2022
Bijlage 7: Brief DB 16 januari 2024 beantwoording vragen colleges
Bijlage 8: Reactietabel/Nota van antwoord vragen colleges
Bijlage 9: Stand van zaken RIF gelden
Bijlage 10: Was/wordt tabel
Bijlage 11: financiële paragraaf RIA
Bijlage 12: RIA Presentatie Algemeen Bestuur 31 januari 2024 Holland Rijnland
Bijlage 13: FAQ Regionale Investeringsagenda 1-2-2024
Bijlage 14: Reactie VNO-NCW Rijnland op RIA Holland Rijnland

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen	Mevr. Carla G.J. Breuer
Secretaris	Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 6 februari 2024 met als onderwerp **(T) Zienswijze Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland,

besluit:

Een zienswijze af te geven aan het bestuur van Holland Rijnland over de Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 14 maart 2024,

Mevr. Marjoleine van Egeraat Griffier	Mevr. Carla G.J. Breuer voorzitter